

LESBRIEF TAAL IN DE STAD

Taal in de stad is een interactief, educatief theatertraject met verhalen over taal. Over hoe moeilijk het is als je niet kunt lezen of schrijven, de schaamte daarover, wat het met je doet en wat je er aan zou kunnen doen. Maar ook hoe je dit bij een ander kunt herkennen en wat je zou kunnen adviseren.

INLEIDING

Lezen is voor de meesten van ons een vanzelfsprekendheid. Je leest zonder dat je er erg in hebt. Overal is tekst: straatnamen, gebruiksaanwijzingen, formulieren... noem maar op. Maar stel dat je niet kunt lezen of schrijven. Je zou moeilijk de weg kunnen vinden, de bijsluiters van medicijnen niet snappen, geen sollicitatiebrief kunnen schrijven of sms'en.

ACHTERGRONDINFORMATIE UIT HET BELEIDSKADER: MET TAAL VERSTA JE ELKAAR.

Definitie laaggeletterdheid:

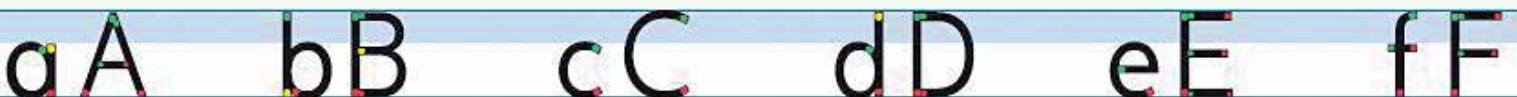
Laaggeletterdheid heeft betrekking op de populatie 16-65 jaar. Laaggeletterdheid is niet gelijk aan analfabetisme. Onder analfabetisme verstaan we dat mensen helemaal niet kunnen lezen en schrijven. Laaggeletterd ben je als je wel kunt lezen en schrijven maar je taalvaardigheid onvoldoende is om te functioneren in het persoonlijk en maatschappelijk leven en op de arbeidsmarkt.

In de regio Rijnmond behoort 17% van de beroepsbevolking tot de groep laaggeletterden.

Laaggeletterdheid kent vele verschijningsvormen en gradaties. Op het laagste niveau bevinden zich de mensen die al moeite hebben met het lezen en schrijven van woorden en daarom beschouwd kunnen worden als analfabeet. Voor velen van hen is het dagelijkse leven een hindernisbaan waarbij ze voortdurend worden geconfronteerd met zaken die ze niet of slechts met heel veel moeite kunnen.

Kranten, tijdschriften en boeken kunnen zij niet lezen.

Ondertitels van films kunnen ze niet volgen. Het raadplegen van internet of het sturen van een e-mail zijn onhaalbare zaken. Wat er op aanbiedingen en reclamebiljetten staat, weten ze niet. Het afhandelen van bank- en verzekeringszaken kunnen ze niet alleen af. Voor het invullen van een formulier hebben ze vaak al hulp nodig. De kinderen voorlezen of helpen met hun huiswerk is er niet bij. Over het gebruik van medicijnen en de toepassing van (huishoudelijke) apparatuur zijn ze genooddaakt om een mondelinge toelichting te vragen. Een routebeschrijving kunnen ze niet begrijpen en de NS-kaartjesautomaat is dikwijls een onneembare hindernis. In onbekende gebieden zijn ze afhankelijk van anderen. Wanneer ze een baan hebben beperkt hun werk zich vaak tot onaantrekkelijk en laagbetaald werk, waarin nauwelijks vooruitzichten zijn op positieverbetering. Bovendien kan laaggeletterdheid de bedrijfsvoering negatief beïnvloeden. Laaggeletterden kunnen zonder hulp geen werkbriefjes invullen, geen urenstaten bijhouden, geen formulieren invullen, geen werkverslagen maken en geen kennis nemen van de inhoud van bijvoorbeeld veiligheids- voorschriften, procedures voor kwaliteitsbewaking, handleidingen en arbeidscontracten. De verwachting is dat hun arbeidsmarktpositie in de toekomst alleen nog zal verslechteren.

In Nederland zijn 1,5 miljoen laaggeletterden, mensen die onvoldoende kunnen lezen en schrijven. Zij zijn van alle leeftijden, man, vrouw, laagopgeleid, allochtoon en autochtoon. De grootste groep laaggeletterden zijn de oudere autochtonen die een middelbare beroepsopleiding hebben gevolgd. In Rotterdam hebben ongeveer 97.000 inwoners een taalachterstand. Mensen die om uiteenlopende redenen niet op het taalniveau zijn gekomen dat nodig is om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Onder hen is de schaamte voor hun gemis aan taalvaardigheid vaak groot. Er rust een dusdanig taboe op taalachterstand dat velen het probleem verborgen houden en niet de stap zetten naar een taalcursus.

TAAL IN DE STAD

De Gemeente Rotterdam en het rotterdamscentrum-voortheater (rcth) zien in de voorstelling *Taal in de stad* mogelijkheden om bezoekers na te laten denken over de positieve kracht van taal.

Een goede beheersing van de Nederlandse taal draagt bij aan het algemene welzijn van mensen.

Taal is de basis voor integratie. Taal is een middel om te kunnen participeren, werken, een gezond leven te leiden en een bijdrage te leveren aan de Rotterdamse samenleving.

DOELSTELLING

Met de educatieve voorstelling *Taal in de stad* willen wij het taboe op laaggeletterdheid doorbreken, mensen motiveren om zich de Nederlandse taal eigen te maken en een bewustzijn creëren dat taal je een hoop kan brengen. Taalverbetering begint bij jezelf. Iedereen wil iets van zijn leven maken. Door middel van taal kunnen we contact maken met andere mensen. Het is een manier om uit te leggen aan anderen wat je voelt, denkt en wilt. Het rcth hecht er veel belang aan haar bezoekers zo goed mogelijk te bereiken. In het eigen theater worden steeds weer andere trajecten rond actuele stedelijke problemen voor het voetlicht gebracht.

In het traject *Taal in de stad* komen bezoekers op een grensverleggende manier in aanraking met theater en visies op gedrag ten aanzien van het grootstedelijke thema *taal*. We willen artistieke, theatrale belevingen bieden in actieve, receptieve en reflectieve zin. En dragen daardoor bij aan een culturele, creatieve, open, verdraagzame en inspirerende grootstedelijke samenleving.

GOED OM TE WETEN

- 1 Het is fijn als u een kwartier voor aanvang van de voorstelling aanwezig bent.
- 2 U wordt ontvangen door een "gids" welke u en de bezoekersgroep uitleg geeft over het thema en de voorstelling.
- 3 De voorstelling is interactief, op een laagdrempelige manier zullen wij aan de bezoekersgroep vragen wat hun eigen ervaring is met het onderwerp. Zo ontstaan er gesprekken waarin persoonlijke ervaringen aan bod komen. Dit is geheel vrijblijvend. De vorm van de voorstelling is zo gemaakt dat deze de interactie stimuleerd.
- 4 Deze interactieve theatervoorstelling wordt gemonitord in samenwerking met studenten van de Hogeschool Rotterdam. Het doel van deze monitoring is niet alleen om het effect van de voorstelling in kaart te brengen, maar ook om de methodiek van het traject vast te leggen en overdraagbaar te maken. De bezoekers ontvangen hiertoe een vragenformulier voor en na de voorstelling. Dit formulier is beeldend waardoor invullen laagdrempelig is.

DOELGROEPEN

De voorstelling *Taal in de stad* spelen wij voor verschillende doelgroepen:

- 1 laaggeletterden, zowel allochtoon als autochtoon
- 2 professionals die met doelgroepen werken
- 3 zorgverleners, huisartsen, werkgevers

Thema's in de voorstelling zijn:

- 1 Werk en inkomen
- 2 Zorg en welzijn
- 3 Integratie

ACHTERGROND VAN ONZE VOORSTELLINGEN

Eerdere producties '...in de stad'

Taal in de stad is de 10e productie van de reeks '...in de stad' voorstellingen. Alle producties uit deze reeks gaan over grootstedelijke problematieken. In deze producties wordt gewerkt met een unieke methodiek die publiek op een grensverleggende manier in aanraking brengt met theater en verschillende visies op gedrag. Spelers worden geregisseerd in een realistische spelstijl waardoor er weinig afstand tussen de speler en het personage is, maar ook niet met het publiek. Het publiek wordt ontvangen in een decor dat door zijn intieme setting een indringende wisselwerking tussen de spelers en de bezoekers veroorzaakt. Deze aanpak zorgt voor een optimale wisselwerking en aansluiting met de diverse doelgroepen. De problematiek wordt hanteerbaar, realistisch en komt letterlijk dichtbij. Theater met de juiste dosis 'realiteit' om de diverse doelgroepen aan te spreken.

Het traject *Taal in de stad* wordt 100 keer gespeeld.

Voor boekingen: [Bram Legerstee \(bram@rcth.nl\)](mailto:bram@rcth.nl)

www.rcth.nl

010 477 38 91

Mathenesserdijk 293

3026 GB Rotterdam

